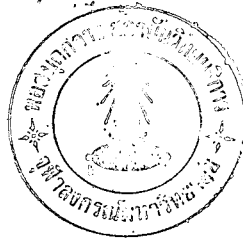

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในขณะที่ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาในด้านต่าง ๆ อยู่ จึงย่อมเป็นที่ตระหนักอย่างต่องแท้ว่า ปัญหาการให้การศึกษาแก่ประชากรย่อมนับเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งผู้นำของประเทศทุกยุคทุกสมัยได้เล็งเห็นแล้วว่า การพัฒนาประเทศจะไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควรหากประชาชนซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศไม่ได้รับการศึกษาและความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ทัดเทียมกัน ย่อมจะเป็นการวิครอนผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนา ซึ่งประชากรโดยส่วนรวมเป็นผู้รับผลนั้นโดยตรง

ประเทศไทยในปัจจุบันมีจำนวนผู้ที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น สถาบันทางการศึกษาชั้นสูงจึงมีหน้าที่ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อที่จะเป็นผู้นำของประเทศ และมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ระบบการศึกษาชั้นอุดมศึกษาในปัจจุบันช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มเติมจากตำราเรียน เพื่อให้ได้ความรู้และแนวความคิดที่กว้างขวางขึ้น ดังระเบียบการประเมินผลการศึกษาได้คิดเทียบไว้ว่า "ถ้านักศึกษาฟังการบรรยาย 1 ชั่วโมง ควรต้องอ่านหนังสือประกอบนอกเวลาเรียน 2 ชั่วโมงทุกครั้งไป จึงนับว่าผู้นั้นเหมาะสมที่จะผ่านวิชานั้นไปได้"¹

ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้และท่องจำเท่าที่ครูสอนไม่เพียงพอ ครูเป็นเพียงผู้แนะแนวในการเรียนเท่านั้น นักศึกษาจะต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องนั้นให้กระจ่าง

¹ ทัศนีย์ บ้านเบิก, "ทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ แผนกวิชาช่างสำรวจ ปีการศึกษา 2510 ที่มีต่อการใช้ห้องสมุดกลาง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยการพัฒนศึกษาวิทยาลัย, 2510) (พิมพ์ดีด), หน้า 1.

กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดังที่ จอห์น ดีวอี้ (John Dewey) นักปรัชญาการศึกษา
 ผู้หนึ่งไคล่ลาวไวว่า " การที่จะเกิดการเรียนรู้ได้นั้นนักเรียนจะต้องลงมือทำเอง และผล
 การกระทำนี้คือความรู้ที่นักเรียนได้รับ ..."² หอสมุดจึงมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษา
 ทุกระดั้ม โดยเฉพาะการศึกษาในชั้นสูงที่ต้องอาศัยการค้นคว้าวิจัยเป็นสำคัญ ลมูล รัตตากร
 ไคล่ลาวถึงความสำคัญของหอสมุดไวว่า "หอสมุดเป็นแหล่งรวมวิทยากรต่าง ๆ หอ
 สมุดเป็นสถานที่ที่ทุกคนจะเลือกอ่านหนังสือและค้นคว้าหาความรู้ต่างๆ ได้ โดยอิสระภาพ
 ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล และช่วยเพิ่มความรู้อันสมัยอยู่เสมอ"³

ดังจะเห็นไคว่า คณะรัฐบาลในสมัยที่จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี
 เห็นความจำเป็นและรู้สึกห่วงใยกิจการของหอสมุดสำหรับพระนคร ซึ่งคับแคบไม่เพียงพอ
 สำหรับผู้ใช้บริการ "คณะรัฐมนตรีจึงได้ขอมอบหมายให้สำนักงบประมาณจัดสรรเงินคากอสร้าง
 ให้เป็นพิเศษ และได้พิจารณาให้การปรับปรุงหอสมุดแห่งชาติอยู่ในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ
 พ.ศ. 2506 - 2509 ต่อมาก็ได้ดำเนินการก่อสร้างหอสมุดแห่งชาติ ณ สถานที่แห่งใหม่ที่
 บริเวณท้าวสุทรี โดย พลเอก จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี ได้มาเป็นประธาน

² Ernest E. Bayles, Pragmatism in Education (New York: Harper & Row, 1966), p. 29.

³ ลมูล รัตตากร, การไขหอสมุด (กรุงเทพฯ: สมาคมหอสมุดแห่งประเทศไทย, 2514), หน้า 4.

ในพิธี และวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2506"⁴ ทั้งนี้เพราะค่านึงว่า หอสมุดนั้น เป็นแหล่งความรู้ความเข้าใจซึ่งจะช่วยการเสาะแสวงหาอย่างเสรี อันเป็นปัจจัยสำคัญ ช่วยใ้ประชาชนทุกคนเกิดความรู้สึกทัดเทียมกันทางค่านิยมทางการศึกษาเสียก่อน โดย เหตุที่ระบอบประชาธิปไตยนั้นเป็นระบอบการปกครองที่จะอำนวยประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ก็ต่อเมื่อประชาชนทุกคนต่างมีความรอบรู้และรอบในเรื่องต่าง ๆ อย่างเสมอกัน

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ กล่าวไว้ว่า "หนังสือและวัสดุสำหรับอ่านในหอสมุดเป็น เครื่องมือสำคัญในการศึกษาทุกระดับ ช่วยขจัดความไม่รู้หนังสือ ส่งเสริมการศึกษานับตั้งแต่ชั้นประถมไปจนถึงชั้นมหาวิทยาลัย รวมทั้งการศึกษาตลอดไปด้วยตนเอง..."⁵ หอ- สมุดและการศึกษาจึง เป็นสิ่งที่แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดไม่ได้ ย่อมต้องอาศัยซึ่งกันและ กัน และนโยบายหลักของหอสมุดแต่ละแห่งก็เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมหลักสูตรการเรียน การสอนในสถาบันการศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ดังที่นวนิทย์ อินทรามะ กล่าวไว้ว่า "หอสมุดซึ่งเป็นแหล่งจัดหา เก็บรวบรวมหนังสือ เอกสาร วารสารและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้เพื่อประโยชน์แก่การอำนวยความสะดวกให้แก่ักเรียน นิสิตและนักศึกษา หอสมุดมีส่วนใน โปรแกรมการศึกษาเพราะจะต้องเตรียมอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับความต้องการของ อาจารย์ที่สอนในแต่ละชั้น ตามหลักสูตรของโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย..."⁶

หอสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีลักษณะพิเศษ คือเป็นหอสมุดของมหาวิทยาลัย เบ็ด นักศึกษาทุกคนย่อมตระหนักดีแล้วว่าการเข้ามาศึกษาต้องช่วยตนเอง หอสมุดจึง

⁴แมนมาส ซวลิต, เรียบเรียง, ประวัติหอสมุดแห่งชาติ (พระนคร: กรม- ศิลปากร, 2509), หน้า 57.

⁵สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์, "บทบาทของหนังสือและหอสมุดในการพัฒนาประเทศ," วารสารหอสมุด, 10 (กันยายน - ตุลาคม, 2509), 283.

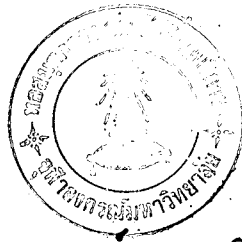
⁶นวนิทย์ อินทรามะ, "หอสมุดกับสถาบันการศึกษาชั้นสูง," วารสารสภาการ ศึกษาแห่งชาติ, 3 (กุมภาพันธ์, 2512), 18.

เป็นสถานที่ที่นักศึกษาเหล่านั้นสามารถเข้ามาค้นคว้าและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้อย่างเต็มที่ และการที่ได้ศึกษาเรื่องการใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัย รามคำแหงก็จะทำให้ทราบถึงบริการต่าง ๆ ที่ทางห้องสมุดจัดไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้ และทราบถึงปัญหาและความต้องการของผู้ใช้ในบริการของห้องสมุด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงห้องสมุดในโอกาสต่อไป

การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

การวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้บริการห้องสมุดมีผู้ทำการวิจัยไว้หลายท่านแตกต่างกัน สถานที่กันไป แม้แต่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเองก็เคยมีผู้ทำการวิจัยแล้ว แต่เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ใช้ห้องสมุดแห่งใดเฉพาะที่เป็นนักศึกษา และจำกัดปีการศึกษาลงไป ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษากิจการให้บริการห้องสมุดแห่งใหม่ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัย รามคำแหงโดยละเอียด ไม่จำกัดปีการศึกษา คณะ เพศและวัย และได้ดำเนินงานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมารายงานไว้ดังนี้

พ.ศ.2507 สมจิตร ปิยธรรม ได้ทำการวิจัยเรื่องนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับหอสมุดกลาง มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาว่าหอสมุดกลางได้ให้บริการแก่นิสิตอย่างไร นิสิตมีทัศนคติต่อหอสมุดกลางอย่างไร และมีความเข้าใจในการใช้หอสมุดของมหาวิทยาลัย เป็นสถานที่ที่เพิ่มพูนความรู้และได้รับความเพลิดเพลินเพียงใด โดยส่งแบบสอบถามนิสิต ปีที่ 4 ทั้ง 7 คณะ รวม 346 คน คิดเป็น 31.63% จำนวน 346 ฉบับ ผลจากการวิจัยพบว่า นิสิตปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้เวลาเพื่อการค้นคว้ามากที่สุด ในเวลา 1 สัปดาห์นิสิตใช้หอสมุดกลาง เป็นจำนวน 1 ครั้งมากที่สุด นิสิตมีความเห็นว่าบริการให้ยืมหนังสือเป็นบริการที่ใช้ได้ นิสิตสามารถหยิบหนังสือจากชั้นได้ด้วยตนเองมีเปอร์เซ็นต์ สูงสุด สภาพแวดล้อมของหอสมุดกลางอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ควรขยายสถานที่ให้กว้างขวาง กว่าเดิม ควรซื้อนวนิยายเพิ่มเติม เสนอแนะให้มีการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น

แก่นิสิตปีที่ 17

พ.ศ. 2507 สมพร มานะวุฒฒ ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจการใช้ห้องสมุดของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2500-2506 มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการใช้ห้องสมุดของนิสิตครุศาสตร์ เพื่อจะไต่ถามว่านิสิตได้ใช้ประโยชน์จากห้องสมุดมากน้อยเพียงใด และห้องสมุดคณะใดให้บริการแก่นิสิตอย่างไรบ้าง และสำรวจความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับสภาพทั่ว ๆ ไปของห้องสมุด เพื่อใช้เป็นแนวทางปรับปรุงห้องสมุด ใช้วิธีแจกแบบสอบถามแก่นิสิตปีการศึกษา 2507 เป็นนิสิตปริญญาโท 28 คน หลักสูตรปริญญา 2 ปี ชั้นปีที่ 2 63 คน หลักสูตรปริญญา 2 ปี ชั้นปีที่ 1 160 คน นิสิตหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 65 คน นิสิตหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 3 90 คน รวมทั้งสิ้น 256 คน ผลการวิจัยพบว่า ปีการศึกษา 2501 มีผู้มาใช้บริการห้องสมุดมากที่สุด ปีการศึกษา 2506 ผู้ใช้บริการห้องสมุดน้อยที่สุด นิสิตปัจจุบันได้ใช้ประโยชน์จากห้องสมุดมากพอสมควร หนังสือที่นิสิตสนใจมากมีอยู่ 4 ประเภท เรียงตามลำดับคือ หนังสือพิมพ์ การศึกษา ความรู้ทั่วไปหรือเบ็ดเตล็ด และวารสารทางคามการศึกษา และต้องการให้ซื้อเพิ่มเติมทางคามวิชาการ สิ่งที่นิสิตต้องการให้แก้ไขปรับปรุงคือ การขยายห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น ทางคามเจ้าหน้าที่ควรมีการอบรมศึกษามารยาท คำนบริการควรมีบริการตอบคำถามและเพื่อการค้นคว้า และควรให้นิสิตเข้ามาใหม่ผ่านการทดสอบเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด เพื่อความีพื้นความรู้มาเพียงใด และเพิ่มการสอนให้รักมากยิ่งขึ้น⁸

ศูนย์วิทยทรัพยากร

⁷สมจิตร ปิยธรรม, "การสำรวจเรื่องนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับหอสมุดกลาง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507) (พิมพ์คัด)

⁸สมพร มานะวุฒฒ, "การสำรวจการใช้ห้องสมุดของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2500-2506" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507) (พิมพ์คัด)

พ.ศ. 2511 สุภาพ นิลไพรัช ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจการใช้ของสมุค คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ปี พ.ศ. 2506-2510 มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการใช้ของสมุคคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506-2510 เพื่อทราบว่านักศึกษาแพทย์ได้ใช้ของสมุคอย่างไรบ้าง และมีทัศนคติต่อของสมุคอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะทราบว่าของสมุคได้ปฏิบัติงานเป็นประโยชน์ต่อคณะแพทยศาสตร์และต่อประเทศอย่างไรบ้าง โดยออกแบบสอบถามแก่นักศึกษาแพทย์จำนวน 230 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาแพทย์ได้ใช้ของสมุคคณะแพทยศาสตร์เป็นประโยชน์ต่อการศึกษามากพอสมควร และของสมุคได้ปฏิบัติงานที่สมตามความมุ่งหมายที่วางไว้ได้พอสมควร นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะบางประการได้แก่การให้บรรณารักษ์สำรวจอุปกรณ์จากของสมุคต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อจัดเตรียมไว้สำหรับอาคารหลังใหม่ ทางด้านวิชาการเสนอแนะให้มีการสอนวิชาการใช้ของสมุคสัก 5-6 ชั่วโมงในเทอมแรก โดยอาจจะสอนเป็นวิชาหนึ่งโดยเฉพาะหรือสอนควบคู่กันไปกับวิชาอื่น ๆ ก็ได้ ควรของบประมาณให้มากขึ้น ทางด้านเจ้าหน้าที่ก็ควรร่วมมือกันให้มากขึ้น⁹

พ.ศ. 2513 พวา พันธุ์เมฆา ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการรับบริการของสมุคของอาจารย์ และนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงปีที่ 2 ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2512 มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบปัญหาและความต้องการในการรับบริการของสมุคของอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาต่าง ๆ และของนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาเอกต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการในการรับบริการของสมุคของอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยใช้แบบสอบถามสำหรับอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครู 16 แห่งที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ส่งให้อาจารย์ 250 คน นักศึกษา 500 คน ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

⁹สุภาพ นิลไพรัช, "การสำรวจการใช้ของสมุคคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ปี พ.ศ. 2506-2510" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511) (พิมพ์ที่)

ขาดตำราเรียนในแต่ละวิชา หนังสืออุเทศมีไม่เพียงพอ ห้องสมุดมีหนังสืออ่านทั่วไป และวารสารน้อย มีพื้นที่ที่หนึ่งอ่านจำกัดและขาดบัตรรายการใช้ค้นหนังสือในห้องสมุด ผู้เขียนได้เสนอแนะต่อผู้บริหารการศึกษาชั้นสูงและต่อบรรณารักษ์ดังนี้ ผู้บริหารการศึกษาชั้นสูง ควรจะได้เล็งเห็นความสำคัญของห้องสมุด และจัดหางบประมาณเพื่อปรับปรุงห้องสมุด และจัดซื้อหนังสือและวัสดุการศึกษาอย่างเพียงพอ บรรณารักษ์ควรตระหนักถึงความสำคัญของบริการห้องสมุดให้มาก¹⁰

พ.ศ. 2514 พัลลภ สรรพกิจ ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของนิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปีการศึกษา 2512 ที่มีต่อห้องสมุดของวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรในปีการศึกษา 2512 ที่มีต่อห้องสมุดของวิทยาลัย โดยศึกษาจากนิสิตและนักศึกษาของวิทยาลัยจำนวน 1,141 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อห้องสมุดมากกว่านักศึกษา และจากการเปรียบเทียบทัศนคตินิสิต นักศึกษาชายและหญิง ปรากฏว่านิสิตชายและหญิง มีทัศนคติต่อห้องสมุดไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาชายมีทัศนคติที่ดีต่อห้องสมุดมากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนการเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตในระดับการศึกษาต่าง ๆ ของวิทยาลัยนั้น ปรากฏว่านิสิตแต่ละระดับการศึกษามีทัศนคติต่อห้องสมุดแตกต่างกัน¹¹

พ.ศ. 2515 ละเอียด อุคมรัตน์ ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการใช้ห้องสมุดกีรีราช ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบปัญหา

¹⁰ พวา พันธุ์เมฆา, "ปัญหาและความต้องการในการรับบริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 2 ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2512" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513) (อักษำเนา).

¹¹ พัลลภ สรรพกิจ, "ทัศนคติของนิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปีการศึกษา 2512 ที่มีต่อห้องสมุดของวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2514) (อักษำเนา).

การใช้หอสมุดศิริราช ของนักศึกษาอนุปริญญาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จะได้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้การศึกษาของนักศึกษาพยาบาลได้ผลดียิ่งขึ้น และเป็นพยาบาลที่ดีต่อไปในอนาคต ได้ส่งแบบสอบถามแบบสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาตามระดับชั้นต่าง ๆ กัน ได้แก่ นักศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 และนักศึกษาคณะครุศาสตร์เป็นจำนวนทั้งหมด 240 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาส่วนมากไม่ได้ใช้หอสมุดศิริราช มีส่วนน้อยที่ใช้แต่ก็ใช้ไม่ได้เต็มที่เนื่องจากต่องทำงานควดยเรียนไปควดย และต่องอยู่เวร จึงไม่มีเวลาเข้าหอสมุดศิริราช นักศึกษามีความรู้สึกว่าหอสมุดศิริราชเป็นของแพทย์ เพราะแพทย์เข้าไปใช้กันมาก พยาบาลไม่ค่อยได้ไปใช้เลยเสมือนไม่มีสิทธิ์ นักศึกษาไม่ทราบวิธีใช้หอสมุดเพราะไม่ได้รับคำแนะนำวิธีการใช้หอสมุดตั้งแต่แรกเข้ามาเรียน ทำให้ไม่กล้าเข้าไปใช้ ผู้เขียนได้ให้ข้อเสนอแนะจำแนกออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1. ทางคานหอสมุดศิริราช ควรเพิ่มเติมหนังสือทางวิชาการที่เกี่ยวกับพยาบาลให้มากขึ้น ควรมีสัมพันธภาพอันดีคูดยเข้ามาใช้ แนะนำให้นักศึกษารู้จักวิธีใช้หอสมุด
2. ทางคานคณะพยาบาลศาสตร์ อาจารย์แบบานหรืออาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนอาจารย์ประจำชั้นควรช่วยแนะแนวนักศึกษาให้รู้จักแบ่งเวลาเพื่อจะได้มีเวลาเข้าไปใช้หอสมุด ควรแก้ไขกฎเกณฑ์การเข้าออกจากหอพัก เพื่อให้นักศึกษาได้มีเวลาพอที่จะเข้าไปใช้หอสมุดศิริราชได้
3. ทางคานอาจารย์ผู้สอน ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีนิสัยรักการอ่านหนังสือศึกษาค้นคว่าอยู่เสมอโดยให้ทำรายงานมอย ๆ¹²

พ.ศ. 2515 ศรีจงดล วัฒนกิจ ได้ทำการวิจัยเรื่องความต่องการใช้หอสมุดของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลคุดยครุครรภและอนามัย โรงพยาบาลนครเชียงใหม่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการใช้หอสมุดคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลนครเชียงใหม่

¹²ละเอียค อุดมรัตน์, "ปัญหาการใช้หอสมุดศิริราชของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, 2515) (พิมพ์ลึค)

ของนักศึกษาพยาบาล เพื่อต้องการทราบว่านักศึกษาพยาบาลใช้วิธีการของห้องสมุดเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะทราบว่าห้องสมุดใดปฏิบัติงานเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่างไรบ้าง โดยใช้แบบสอบถามนักศึกษาพยาบาลจำนวน 200 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาพยาบาลใดใช้ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์มากพอสมควรที่จะนำมาเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และทางห้องสมุดก็ไปปฏิบัติหน้าที่ที่สมตามความมุ่งหมายที่วางไว้ และให้ขอเสนอแนะว่า ควรให้มีการสอนวิชาการใช้ห้องสมุดในเทอมแรก โดยอาจสอนเป็นวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ หรือสอนควบคู่ไปกับวิชาอื่น ๆ ก็ได้ เสนอให้เพิ่มงบประมาณเกี่ยวกับหนังสือทางค่านการพยาบาลให้มากขึ้น เสนอให้อาจารย์พยาบาลให้ความร่วมมือแจ้งรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้นักศึกษาอ่านแก่ห้องสมุด ให้บรรณารักษ์มีโอกาสเข้าประชุมเพื่อเสนอความต้องการ และความคิดเห็นต่อคณะแพทยศาสตร์¹³

พ.ศ. 2516 วัลลภา นงโพธิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลภาคใต้ พ.ศ. 2515 มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลภาคใต้ พ.ศ. 2515 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับจำนวนหนังสือ อุปกรณ์ บริการและสถานที่ให้ได้มาตรฐาน โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 200 ชุด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักศึกษามีเวลาเข้าห้องสมุดน้อย นักศึกษาชอบอ่านหนังสือภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ แต่จำนวนหนังสือในห้องสมุดมีน้อยไป เวลาเปิดบริการน้อยไป คือเปิด 12.00-20.00 น. เท่านั้น ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้วิธีเดินหาหนังสือตามชั้นเองมากกว่าจะใช้บัตรรายการห้องสมุดมีสถานที่คับแคบ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้มีน้อยไป แสงสว่างจ้าและอากาศอบอ้าว มีเสียงรบกวนด้วย โดยให้ขอเสนอแนะดังนี้ วิทยาลัยควรเพิ่มจำนวนหนังสือทางวิชาการ

¹³ศรีจงกล วัฒนกิจ, "ความต้องการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย โรงพยาบาลนครเชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ปริทัศน์การศึกษาศาสตร์-บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515) (พิมพ์ดีด)

หนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน หนังสืออ้างอิง และวารสารที่เป็นภาษาไทยให้มากขึ้น และควรให้นักศึกษามีสิทธิเสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการอ่านด้วย ควรพิจารณาขยายเวลาบริการ เปิด-ปิดให้มากขึ้น คือเป็นเวลา 8.00-20.00 น. และในวันหยุดราชการควยขยายห้องสมุดให้ได้มาตรฐานของห้องสมุดวิทยาลัย เพิ่มจำนวนโต๊ะ-เก้าอี้ให้ไค้ค้ตราส่วนกับจำนวนนักศึกษา¹⁴

พ.ศ. 2517 วัลลภา กานต์ประภา ไค้สำรวจเรื่องการสำรวจปัญหาความตองการการบริการตลอดจนทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีตอห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจปัญหาค้นการยืม การใช้ห้องสมุด ปัญหาค่านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ตลอดจนบริการที่นักศึกษาตองการได้รับจากห้องสมุด และความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อนำผลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงใหม่ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางสำหรับการค่นควาของนักศึกษารุ่นตอไป ผู้วิจัยไค้ส่งแบบสอบถามนักศึกษาปีที่ 4 คณะละ 50 คน 6 คณะรวม 300 คน คิดเป็น 2% ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงทั้งหมด ผลของการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีปัญหาค่านหนังสือที่ส่งคืนแล้วหมุนเวียนขึ้นชั้นช้าเกินกำหนด ปัญหาค่านการใช้ห้องสมุด นักศึกษาหาหนังสือค่านที่ตองการไม่พบ มีเสียงรบกวนทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงมารยาทให้สุภาพ ปัญหาค่านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษาเห็นว่าห้องสมุดควรเพิ่มจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ให้มากพอค่นกับจำนวนนักศึกษา และเก้าอี้ควรนิ่มน้่งสบาย ที่จ่ายรับหนังสือค่นค่นและแคบเกินไป ควรจัดหนังสือแบ่งเป็นห้อง ๆ แยกค่านคณะ และมีเจ้าหน้าที่ให้ค่นปรึกษาแต่ละคณะ ปัญหาเกี่ยวกับหนังสือและวัสดุอื่น ๆ นักศึกษาเห็นว่า

¹⁴วัลลภา นงโพธิ์, "การสำรวจการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลภาคใต้ พ.ศ. 2515" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516) (พิมพ์ค้ค้)

ห้องสมุดควรเพิ่มจำนวนหนังสือทุกประเภทให้มากพอกับจำนวนนักศึกษา และควรเพิ่มหนังสือภาษาไทยทางคานวิชาการให้มากขึ้น และควรมีเครื่องถ่ายเอกสารบริการแก่นักศึกษา ส่วนบริการที่นักศึกษาต้องการได้จากห้องสมุดคือ ห้องการให้ห้องสมุดติดเครื่องปรับอากาศมากกว่าพัดลม ห้องการให้มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการแนะนำตอบคำถามขอขອງใจของนักศึกษาให้มากขึ้น¹⁵

พ.ศ. 2517 เรณู สำเร็จ โดทำการวิจัยเรื่องบริการที่นักเรียนพยาบาลต้องการจากห้องสมุดโรงเรียนพยาบาลกองทัพบก มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบถึงบริการที่นักเรียนพยาบาลต้องการจากห้องสมุดโรงเรียนพยาบาลกองทัพบก และนำไปเปรียบเทียบ กับบริการที่ห้องสมุดควรให้แก่นักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขห้องสมุด ทั้งทางคานเทคนิคและบริการแก่ผู้อ่าน วิจัย วิจัย สัมภาษณ์ ไขแบบสอบถาม และสำรวจห้องสมุดด้วยตนเอง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การบริการห้องสมุดปัจจุบันยังไม่ได้มาตรฐานนัก เนื่องจากปัญหาหลาย ๆ อย่าง เป็นต้นว่า ขาดเจ้าหน้าที่ประจำที่จะทำหน้าที่ให้บริการ สถานที่คับแคบ จำนวนหนังสือ โตะ เก้าอี้ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ การค้นหาหนังสือยังไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีบัตรชื่อเรื่องหรือบัตรผู้แต่ง อยางใดอยางหนึ่ง และนักเรียนขาดความรู้เรื่องการไขหนังสือและห้องสมุด พร้อมทั้งได้ขอเสนอแนะให้มีเจ้าหน้าที่ประจำทำงานคานเทคนิค เช่น การจัดหมู่หนังสือ เก็บเข้าชั้น การทำบัตรรายการ บริการยืมหนังสือ การเพิ่มจำนวนหนังสือ โตะ เก้าอี้ จัดให้มีบัตรยืม เพิ่มเวลาให้บริการและจำนวนโตะ เก้าอี้¹⁶

¹⁵วัลลภา กานต์ประภา, "การสำรวจปัญหา ความต้องการ การบริการ ตลอดจนทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีต่อห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง) (พิมพ์คัด)

¹⁶เรณู สำเร็จ, "บริการที่นักเรียนพยาบาลต้องการจากห้องสมุดโรงเรียนพยาบาลกองทัพบก" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศาสตรบัณฑิต คณะกรรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515) (พิมพ์คัด)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดที่ให้แก่อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อทราบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อบริการเหล่านั้น
3. เพื่อสำรวจงานทางด้านการให้บริการของห้องสมุดว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่วางไว้มากน้อยเพียงไร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ศึกษาถึงการให้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยไม่จำกัดมีการศึกษา คณะ เพศ วัย ตลอดจนคุณวุฒิ โดยวางขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้อย่างนี้

1. สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยประกอบด้วยคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง 7 คณะ คือ
 - 1.1 คณะนิติศาสตร์
 - 1.2 คณะบริหารธุรกิจ
 - 1.3 คณะมนุษยศาสตร์
 - 1.4 คณะศึกษาศาสตร์
 - 1.5 คณะวิทยาศาสตร์
 - 1.6 คณะรัฐศาสตร์
 - 1.7 คณะเศรษฐศาสตร์
2. ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ อาจารย์ประจำที่ทำการสอน และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดอยู่ในคณะต่าง ๆ ดังระบุไว้ในข้อ 1
3. สารสำคัญของผลการวิจัยประกอบด้วย
 - 3.1 รายละเอียดทั่วไปของนักศึกษาเกี่ยวกับการเข้าใช้ห้องสมุด
 - 3.2 สภาพทั่วไปของห้องสมุดประกอบด้วยอาคารสถานที่ และความสะดวก

ภายในห้องสมุด

3.3 ครุภัณฑ์ ได้แก่จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ และแบบของครุภัณฑ์

3.4 กฎเกณฑ์และการบริการ ประกอบด้วย เวลาเปิดเปิด จำนวนหนังสือ การจัดเรียงหนังสือ ระบบการจัดหนังสือ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด ได้แก่บริการยืม บริการระดับชั้นต่าง ๆ บริการตอบคำถาม บริการด้าน โสตทัศนวัสดุ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่

3.5 ความพึงพอใจในกิจกรรมที่ทางห้องสมุดจัด ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ และการจัดนิทรรศการ

3.6 ความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการต่าง ๆ ได้แก่ ฉายภาพยนตร์ สารคดีและเพื่อการบันเทิง จัดนิทรรศการและอภิปราย เป็นต้น

3.7 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงห้องสมุด

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การสังเกตโดยตรง และการ สัมภาษณ์

4.1 แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ชุด โดยแยกเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ของอาจารย์ชุดหนึ่ง และแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาชุดหนึ่ง ลักษณะของคำถามเป็นแบบ เลือกรับ แบบจัดรายการประเมินค่า และแบบแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

4.2 การสังเกต ผู้วิจัยสังเกตการใช้บริการห้องสมุดของอาจารย์และ นักศึกษา

4.3 การสัมภาษณ์ เตรียมแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง
ขอตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถือว่าแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น สามารถตรวจสอบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการใช้บริการ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ได้จากคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้สร้างขึ้นเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

2. ความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถามของอาจารย์และนักศึกษาที่เลือก เป็น ตัวอย่างประชากรนี้ จะถือว่าเกิดจากใจจริงที่เชื่อถือได้

3. อาจารย์และนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามนี้เป็นตัวแทนของอาจารย์และนัก-
ศึกษาแต่ละคณะ และเป็นตัวแทนของอาจารย์และนักศึกษาทั้งหมดได้จริง

วิธีดำเนินการค้นคว้าวิจัย

ลำดับขั้นในการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
ได้กำหนดลำดับขั้นในการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราและรายงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
การวิจัยนี้ เพื่อนำข้อสนเทศที่ได้มาสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการ
วิเคราะห์

2. พิจารณากำหนดเทคนิคในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดมวลประชากร

3. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ

5. วิเคราะห์ค่าตอบเป็นร้อยละ และศึกษานำหนักเฉลี่ยค่าตอบโดยการหาค่า

มัธยิมเลขคณิต ใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$

หากการกระจายของน้ำหนักค่าตอบ โดยการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left[\frac{\sum fX}{N}\right]^2}$$

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

7. จัดทำรายงานผลการวิจัย

การพิจารณาเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยเฉพาะ คือ เป็นอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงต่อความเป็นจริงต่อการวิจัยมากที่สุด การสอบถามและการสำรวจข้อมูลจึงเกี่ยวข้องกับประชากร 2 กลุ่ม คือ

1. อาจารย์ประจำคณะต่าง ๆ ที่ทำการสอนวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในปัจจุบันเท่านั้น ไม่รวมอาจารย์ที่ลาไปศึกษาต่อ อาจารย์ฝ่ายธุรการ และอาจารย์ฝ่ายบริหารที่ไม่ได้ทำการสอน ตลอดจนอาจารย์พิเศษ และผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่มาช่วยสอน หรือช่วยงานโดยความสนับสนุนของโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ
2. นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงทั้งชายและหญิงที่สังกัดอยู่ในคณะต่าง ๆ ไม่จำกัดปีการศึกษา เพศ และวัย

เกณฑ์ในการเลือกตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. สุ่มตัวอย่างจากอาจารย์ประจำที่สังกัดอยู่ในคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยเลือกเฉพาะอาจารย์ที่มีหน้าที่ในการสอนเท่านั้น ไม่จำกัดวุฒิ เพศ อายุ ประสบการณ์การสอน และตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ทั้งสิ้น
2. สุ่มตัวอย่างจากนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มาใช้บริการห้องสมุด โดยไม่จำกัดปีการศึกษา คณะชั้น วุฒิ เพศ อายุ หรือประสบการณ์แต่อย่างใด
3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์โดยวิธีสุ่มอย่างมีระบบจากรายชื่ออาจารย์คณะต่าง ๆ 7 คณะ จำนวน 371 คน ส่วนประชากรที่เป็นนักศึกษาจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และเลือกประชากรจากนักศึกษาคณะต่าง ๆ ทั้ง 7 คณะ มาเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 700 คน ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

วิธีดำเนินงานในการสร้างแบบสอบถาม

002740

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. ศึกษาคุณค่าจากเอกสาร ตำราและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับอาจารย์ 1 ชุด และแบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับนักศึกษา 1 ชุด

ขอบเขตของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดนี้ ส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แตกต่างเฉพาะเนื้อหาปลีกย่อยบางข้อเท่านั้น แบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สภาฯทั่วไปเกี่ยวกับการให้บริการห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง และการแสดงความคิดเห็นที่เป็นข้อเสนอแนะอย่างอิสระ

3. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ แบบอัตรากาการประเมินค่า และมีแบบให้เติมข้อความอย่างอิสระอยู่ด้วย

4. เพื่อให้จะให้แบบสอบถามสมบูรณ์ ก่อนที่จะส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญห้องสมุดคอยผู้วิจัยได้ทำการทดลองแบบสอบถามกับตัวอย่างประชากรกลุ่มอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถามให้ได้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง

4.1 นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับอาจารย์ไปทดลองกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 7 คน

4.2 นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับนักศึกษาไปทดลองกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 7 คน

4.3 รวบรวมแบบสอบถามที่นำไปทดลองกลับมาพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องภาษาและวิธีการให้รัดกุมยิ่งขึ้น

5. การจัดส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างประชากรที่กำหนดไว้

5.1 การส่งแบบสอบถามแก่อาจารย์ ในการส่งแบบสอบถามผู้วิจัยได้แนบจดหมายส่วนตัวขอความร่วมมือแทรกไปในแบบสอบถามทุกชุด โดยติดซองทางเลขานุการคณะขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ทุกคนในคณะและเก็บรวบรวมให้ด้วย

5.2 การแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษา ผู้วิจัยได้แนบจดหมายขอความ

ร่วมมือไปในแบบสอบถามทุกฉบับ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ไปติดต่อส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ทั้งนี้โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้บรรยายในวิชาต่าง ๆ ของแต่ละคณะ ให้ช่วยแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาและขอคืนในเวลาอันสมควร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะต่าง ๆ แล้ว ก็ได้คืนวันไปรับแบบสอบถาม โดยกำหนดเวลาไว้เป็นเวลาประมาณ 8 วัน หลังจากวันไปส่งแบบสอบถาม ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเป็นจำนวนทั้งสิ้น 851 ชุด

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทุกฉบับที่ตอบคำถามทุกข้อมาคำนวณงานตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. นับจำนวนผู้ตอบคำถามแต่ละข้อ แล้วแจกแจงความถี่โดยวิธีชั่งรอยคะแนน (Tally Marks)¹⁷
2. แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จะทำการ เปลี่ยนคะแนนความถี่ออกมาเป็นอัตราส่วนร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
3. แบบสอบถามแบบอัตราประเมินค่า จะพิจารณาความคิดเห็นนั้นออกมาโดยใช้ค่าเฉลี่ย โดยแบ่งระดับไว้ 5 ระดับคือ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4.6	-	5.0
มาก	มีค่าเท่ากับ	3.6	-	4.5
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2.6	-	3.5
น้อย	มีค่าเท่ากับ	1.6	-	2.5
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1.0	-	1.5

¹⁷ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 40

จากค่าตอบที่ได้จากแบบสอบถาม จะนำไปหาค่าเฉลี่ยได้จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของค่าตอบแต่ละข้อ

f = ความถี่

X = คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)¹⁸

$N = \sum f$ = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ที่ความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบแต่ละข้อดังนี้

4.6 - 5.0 มากที่สุด

3.6 - 4.5 มาก

2.6 - 3.5 ปานกลาง

1.6 - 2.5 น้อย

1.0 - 1.5 น้อยที่สุด

6. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบแต่ละข้อ โดยให้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N}\right]^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าตอบแต่ละข้อ

f = ความถี่

X = คะแนน (น้ำหนักของค่าตอบ)¹⁹

¹⁸ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

¹⁹ ประคอง กรรณสูต, เรื่องเดิม, หน้า 49.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องนี้

จากผลงานวิจัยนี้อาจจะทำให้ได้คำตอบว่า

1. หอสมุด เป็นศูนย์กลางวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา การค้นคว้า และการวิจัยของมหาวิทยาลัยหรือไม่ เพียงไร
2. ใ้แนวทางในการปรับปรุงบริการทางวิทยากรแก่นักศึกษาและอาจารย์ ให้ได้พัฒนาการเรียนและการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ให้ได้แนวทางในการปรับปรุงวิธีจัดและให้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงให้ตรงตามวัตถุประสงค์
4. ผลการวิจัยเป็นเครื่องช่วยเสนอแนะต่อผู้บริหารให้นำไปปรับปรุงบริการต่าง ๆ ของหอสมุด เพื่อสนองความต้องการแก่ผู้ใช้ได้อย่างเต็มที่

คำจำกัดความของการวิจัย

หอสมุด หมายถึงหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่ให้บริการในคานหนังสือ วัสดุทัศนอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน และบริการช่วยการค้นคว้าของมหาวิทยาลัยรามคำแหง หรือรู้จักกันในนามของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง

นักศึกษา หมายถึงนักศึกษารทั้งชายและหญิงที่ลงทะเบียนเรียนสังกัดคณะหนึ่งคณะใดใน 7 คณะ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยไม่จำกัดปีการศึกษา ชั้น เพศ วัย และคุณวุฒิ

อาจารย์ คืออาจารย์ประจำที่ทำการสอนในคณะนิเทศศาสตร์ บริหารธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่สังกัดอยู่กับมหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยรามคำแหง คือมหาวิทยาลัยเปิดที่ทำการสอนอยู่ในระดับปริญญาตรี แบ่งออกเป็น 7 คณะ ซึ่งตั้งขึ้นตามคำประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2514

การใช้บริการหอสมุด หมายถึงการเข้ามาใช้หอสมุด รวมทั้งการใช้บริการ

ต่าง ๆ ที่ทางห้องสมุดจัดไว้เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้

บริการ หมายถึงสิ่งที่ทางห้องสมุดจัดไว้เพื่อให้บริการสนองความต้องการของ นักศึกษาและอาจารย์ในค่านหนังสือ วัสดุอุปกรณ์ หรือสารสนเทศที่จัดสถานที่ และการอำนวยความสะดวกในการใช้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย